

07. март 2017. године

РТС: тајни досије јавног сервиса

„Србија ће бити онолико добра и слободна колико је добар и слободан РТС, и онолико лоша и поданичка колико је лош и поданички РТС. Ово је једначина у којој нема непознатих. А то, да РТС буде добар и слободан, неће бити могуће уколико се Управни одбор претвара у пропагандни штаб власти, ко год је вршио, или у казнену експедицију задужену за дисциплиновање непослушних и некооперативних новинара и уредника. Неће бити могуће ни уколико финансијска стабилност јавног медијског сервиса зависи од добре воље шефова извршне власти“, истакао је Драган Добрашиновић на јавној дебати „РТС: тајни досије јавног сервиса“, коју је уз подршку Фондације за отворено друштво организовао Топлички центар за демократију и људска права.

Представљајући публикацију „РТС: тајни досије јавног сервиса“, која је резултат једногодишњег истраживања финансијаког пословања РТС-а, он је нагласио да је РТС напредовао у односу на претходно анализирани период (2012-2013), али да је и даље нетранспарентан када су у питању продукције серија и уговори са независним продукцијама.

Даље је додао да су у јавним набавкама, које су реализоване у 2015. и 2016. години, иако су у формалном смислу спроведене у складу са законом, примећени бројни индикатори који указују на могућу корупцију и нерегуларности. Изнете тврдње је поткрепио чињеницом да је у анализираном периоду био изузетно низак ниво конкуренције, да је у одређеним набавкама предмет набавке био прилагођен тачно одређеном понуђачу, као и да је код одређених набавки забележена несврхисходност прибављених услуга или добара.

Историчар и бивши председник Управног одбора РТС-а Слободан Марковић изнео је низ похвала, пре свега, културном програму РТС-а, издвајајући Културни дневник, емисију Аутопортрет и Трећи програм РТС-а и запитав се зашто на том нивоу није Информативни програм, пре свега Други дневник. Одговор је, каже, у политичкој култури.

Пошто је навео пример британског Би-Би-Си-ја чији новинари постављају најнеугоднија питања највишим домаћим и страним политичарима (пример, приликом недавног сусрета америчког председника Трампа и британске премијерке Меј), што и јесте у складу са задатком јавног сервиса који негује критичко новинарство, Марковић је навео шта се дешава у сличној ситуацији на домаћем терену.

„Новинари РТС-а су такође постављали врло значајна питања, али су одмах били маргинализовани, критиковани, изложени линчу у таблоидној штампи, оптуживани да су по Србији изазивали неред и тако даље. То говори о политичкој култури и о проблему са којима се суочавају новинари РТС-а. Заиста пара очи колико Влада има простора у Другом дневнику, али новинари се боре да освоје неки простор“, уверен је Марковић.

Саша Мирковић, бивши помоћник министра и државни секретар у Министарству културе и информисања, је нагласио да је РТС, по буџету, на 27. месту међу 46 земаља некадашње Евровизије.

То је, како је оценио, добра позиција, боља него позиција економије Србије у односу на европске земље.

Говоримо о суми од око 70 милиона евра, док јавни сервис Хрватске располаже са 183 милиона евра, словеначки са 127 милиона евра, у Црној Гори је 13 милиона евра и то све из буџета, прецизирао је он, наводећи да дуални модел финансирања, из буџета и таксе, постоји једино у Србији.

Јавној дебати присуствовао је и главни уредник Културно-уметничког програма РТС-а Небојша Брадић, који се успротивио наслову публикације о тајности РТС-а, али је и захвалио на подстицајним налазима истраживања.